

Merenkukkuhallitukselle

No 520/13

Asia: matkustaja-alusten
radiosähkötyslaitteita
koskevat erivapau-
det.

Sen johdosta, että saamme tiedon mukaan on Bore Oy:n matkustaja-aluksille Bore I, Kastelholm ja Nordtjernen myönnetty vuonna 1954 erivapautus radiosähkötyslaitteiden pitovelvollisuudesta, pyytää allekirjoittanut liitto kunnioittaen saada esittää seuraavaa.

Vaikkakin alusten radioasemista 3 päivänä joulukuuta 1954 annetun asetuksen (No 456) 3 §:n mukaan: "Merenkukkuhallitus voi posti- ja lennätinhallitusta kuultuaan anomuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen velvollisuudesta pitää aluksessa radiosähkötyslaitetta", niin ei mielestämme voi olla ihmishengen turvaamista merellä koskevan kansainvälisen sopimuksen (Lontoo 1948) hengen mukaista että matkustajalaivoille jotka kuljettavat niinkin suuren määrän matkustajia kuin p.o. laivat tekevät, voitaisiin myöntää erivapautus tässä suhteessa.

Huomioon ottaen turvallisuusnäkökohdat, ei radiopuhelin laivassa koskaan - jo yksistään teknillisten ja radioliikenteellisten seikkojen vuoksi - voi vastata radiosähkötyslaitteiden antamaa varmuutta radioyhteyksien saamisessa ja varsinkaan silloin,

kun onnettomuuden sattuessa saattaa olla kysymys vain hyvin lyhyestä ajasta. Tästä on jo käyttämissäkin lukuisia esimerkkejä joista mainittakoon s/s Vestan tapaus. Tammikuun 14 päivänä 1945 tuhoutui s/s Vesta Pohjois-Itämerellä jossa kaksi merimies menetti henkensä sen vuoksi ettei apua, jota olisi ollut aika lähellä saatavissa, oltu edes pyydetty laivan radiopuhelimella. Kun laiva onnettomuudesta myöhemmin saatujen tietojen mukaan upposi noin puoli tuntia sen jälkeen kun se alkoi kallistua, olisi radiolaitteilla ehditty varsin hyvin ottaa yhteys joko laivan lähellä sijaitsevaan ruotsalaiseen rannikkoradioasemaan tai myöskin suomalaisiin radioasemiin ja jolloin pelastustoi-
miin olisi voitu ryhtyä viipymättä ja ainakin laivan henkilökunnalle olisi apu ehtinyt ajoissa. Kun vain radiopuhelimella varustetuissa aluksissa radiopuhelinta useimmissa tapauksissa hoitaa laivan päällikkö, on selvää ettei hänellä onnettomuuden sattuessa, seurataksaan yleistilannetta laivalla, ole aikaa ryhtyä käyttämään radiopuhelinta ja näin kävi juuri Vestan tapauksessakin. Jo tämäkin esimerkki osoittaa riittävän selvästi että turvallisuuskysymystä silmälläpitäen ainoastaan ammattiradiosähköttäjän oleminen laivalla voi antaa takeet radiolaitteiden mahdollisimman nopeasta ja tehokkaasta hyväksikäytöstä sattuvissa onnettomuustapauksissa.

Vielä tuorempi esimerkki on suomalaisen s/s Lisen uppoaminen miinaan ajon johdosta Norjan rannikolla. Laivan ylöskansi jäi moneksi tunniksi veden yläpuolelle joten radiolaitteita olisi varmasti voitu hyväksikäyttää jos radiosähköttäjä olisi ollut laivalla. S/s Lise oli varustettu vain radiopuhelinalaitteilla joita ilmeisesti ei käytetty avunpyyntöön tai jos yritettiin käyttää, ei niillä ainakaan saatu yhteyksiä. Tässäkin tapauksessa olisi laivan henkilökunnan asema saattanut käydä hyvinkin kohtalokkaaksi ellei ohikulkeva alus sattumalta olisi huomannut onnettomuutta ajoissa.

Huomioon ottaen sen, että Eore I voi ottaa 330, Kastelholm 178 ja Nordtjeran 122 matkustajan suuren henkilökuntansa lisäksi ja kun molemmat viimeksi mainitut alukset olivat viime kesänä katsastettu Itämeren liikenteeseen ja ulottivat matkansa aina Kööpenhaminaan saakka, ei mielestämme voisi tulla kysymykseenkään että näiden laivojen matkustajien ja henkilökun-

nan turvallisuus vaarannetaan myöntämällä erivapautus radiosähkötyelaitteiden pitovelvollisuudesta. "Seat näiden laivojen matkustajistakin ovat jo ihmetelleet tätä seikkaa ja on varmaa että jos matkustavan yleisön tietoon saatetaan asiaan todellinen laite, jättää moni matkustaja matkansa tekemättä näillä laivoilla.

Mainittakoon lopuksi, että vaikkakin kansainvälisten määräysten mukaan radiosähkötyelaitteet ovat pakollisia kaikissa yli 1600 bruttorekisteritonnia vetoisissa lastialuksissa, on Norjan antamien kansallisten määräysten mukaisesti kaikissa yli 1000 bruttorekisteritonnia vetoisissa norjalaisissa lastialuksissa oltava radiosähkötyelaitteet kansainvälisillä matkoilla.

Kaikkeen edellä esitettyyn viitaten pyytää allekirjoittanut liitto että Merenkulkuhallitus ei enään myöntäisi erivapautta radiosähkötyelaitteiden pitovelvollisuudesta edellömainituille Bore Oy:n matkustaja-aluksille Bore I, Bastelholm ja Nordtjer-nan.

Helsingissä, 29 päivänä maaliskuuta 1955

S R.

Antti Kuiti *Antti Kuiti*